

Hyvä huoltaja,

Lapsiasiavaltuutetun toimisto toteuttaa tämän vuoden aikana selvityksen romanilasten hyvinvoinnista ja oikeuksien toteutumisesta Suomessa. Selvitykseen osallistuu 11–17-vuotiaita romanilapsia ja -nuoria Suomesta. Selvitys on osa kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelmaa (kts. [toimenpide 5.](#)) ja sen rahoittaa kansallinen lapsistrategia. Selvityksestä on tehty tutkimuseettinen ennakoarviointi ja romaniasiain neuvottelukunnalta (RONK) on saatu yhteisöllinen suostumus selvityksen toteuttamiseksi.

Selvityksen tavoitteena on kuulla romanilasten ja -nuorten omia ajatuksia, mielipiteitä ja kokemuksia hyvinvoinnistaan sekä oikeuksiensa toteutumisesta. Aineisto kerätään kahdessa vaiheessa. 1) Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan **teemahaastatteluita** ja 2) toisessa vaiheessa **sähköinen kysely**, joka pohjautuu lasten ja nuorten haastatteluissa esille tuomiin näkökulmiin. Haastattelut sekä kysely toteutetaan kevään 2022.

Selvitykseen voivat osallistua kaikki itsensä romaniksi kokevat lapset ja nuoret. Huoltajilta ei pyydetä kirjallista suostumusta lapsen tai nuoren osallistumiseksi selvitykseen. Jos ette kuitenkaan halua, että lapsenne osallistuu haastatteluun, voitte ilmoittaa siitä etukäteen tutkimusavustaja Karri Kekkosalle. Suostumuksen osalta kunnioitamme lapsen ja nuoren oikeutta päättää osallistumisestaan ja varmistamme suostumuksen kaikilta osallistujilta haastatteluiden ja kyselyn yhteydessä. Osallistuminen on vapaaehtoista.

Lapsi tai nuori voi osallistua haastatteluun yksin, pareittain tai kolmen hengen ryhmissä. Aikaa haastatteluille varataan **noin tunti**. Haastattelut toteuttaa erikoistutkija **Elina Weckström**, tutkimusavustaja **Karri Kekkonen** ja suunnittelija **Outi Kekkonen**. Haastattelut pidetään suomeksi. Haastatteluja varten tutkijoilla on hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen liittyvät teemat kirjattuna valmiiksi.

Osallistujat saavat keskustella esitetyistä teemoista vapaasti ja tutkijat voivat esittää keskustelun lomassa lisäkysymyksiä tai pyytää kertomaan jostain asiasta lisää. Sähköinen kysely toimitetaan myöhemmin laajemmalla levikillä. Haastatteluun osallistuminen ei velvoita vastaamaan kyselyyn, mutta ei myöskään ole sille esteenä.

Haastatteluista ja kyselystä syntyvää aineistoa käsittelevät vain erikoistutkija ja tutkimusavustaja. Kaikki tunnistetiedot esim. haastattelussa mainitut nimet poistetaan ennen aineiston käsittelyä. Yksittäiset vastaajat eivät ole välittömästi tunnistettavissa tuloksista raportointaessa. Lopullinen raportti selvityksestä julkaistaan alkuvuodesta 2023. Raportti välitetään päättäjille valtion, hyvinvointialueiden sekä kuntien tasolla. Raportti tukee myös tutkijoita sekä romanilasten ja -nuorten parissa työskenteleviä päätöksenteossa, kehittämistyössä ja käytännön toimissa. Lisäksi julkaisutilaisuus tullaan pitämään kaikille avoimena ja tuloksia tullaan käsittelemään myös selvitykseen osallistuneiden lasten ja nuorten kanssa.

Selvityksestä vastaa lapsiasiavaltuutetun toimiston erikoistutkija KT **Elina Weckström**.

Selvitykseen liittyen voitte olla yhteydessä tutkimusavustaja YTK **Karri Kekkoseen** sähköpostitse osoitteeseen **karri.kekkonen@oikeus.fi**

Ystävällisin terveisin

Elina Weckström
erikoistutkija

Karri Kekkonen
tutkimusavustaja